

можна передбачити, що в'їзний туризм, який проголошено нашою державою як один з пріоритетних, буде стрімко розвиватись внаслідок зацікавленості закордонних туристів щодо мужньої, незламної та квітучої України.

Література.

1. Ибрагимова М. Пандемия: культура и туризм под ударом. Курьер ЮНЕСКО: веб-сайт. URL: <https://ru.unesco.org/courier/2021-1/pandemiya-kultura-i-turizm-pod-udarem> (дата звернення 06.05.2022).

2. Морозов О. Скільки іноземців побувало в Україні за 2021 рік. URL: <https://www.the-village.com.ua/village/city/city-news/321701-skillki-inozemtsiv-pobuvalo-v-ukrayini-za-2021-rik> (дата звернення 06.05.2022).

3. Яковлєва О. Діяльність ДАРТ під час війни. URL: <https://vikna.tv/istorii/interviu/interes-do-ukrayiny-sogodni-shalenyj-intervyu-maryany-oleskiv-pro-vyklyky-ta-perspektyvy-ukrayinskogo-turyzmu-pid-chas-vijny/> (дата звернення 06.05.2022).

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

*ХУДАВЕРДІЄВА В.А., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ШЕНКАРЬОВ В.Ю., ЗДОБУВАЧ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ*

Туристська індустрія зазнає кардинальні зміни, пов'язані з наслідками пандемії і української кризи, яка сильним чином на всьому соціально-економічному житті світової спільноти. Останнє десятиліття характеризується небувалим швидким розвитком сервісної індустрії, включаючи туризм і гостинність. У 2019 році число міжнародних подорожей досягло 1,5 млрд, ця максимальна кількість за всю історію статистичних спостережень в туризмі. Протепандемія COVID-19 різко перервала цю динаміку і відкинула туристську індустрію до рівня дев'яностих років минулого століття. У 2020 році число міжнародних подорожей впало на 74 % і зменшилося до 381 млн., втрати доходів від міжнародного туризму склали 1,3 трлн. дол. Під загрозою скорочення знаходяться 100 млн. робочих місць в світі, прямо або побічно пов'язаних з сферою подорожей і туризму. Таке катастрофічне падіння об'ємів міжнародного туризму позначилося і на зайнятості у сфері туристської індустрії [1].

Ще одним чинником, що кардинально туристський і готельний

бізнес, є глобальна цифровізація, яка дістала додаткове прискорення в період пандемії. Цифровізація туристсько-готельної діяльності привела до необхідності підвищення професійних вимог до персоналу з погляду наявності цифрових комунікацій. Дуже багато послуг стали опинятися в режимі онлайн, що спричинило за собою серйозні зміни на ринку праці. Перш за все, посилилася тенденція зайнятості, яка багато в чому пов'язана з локдауном, що в багатьох країнах. Крім того, у сфері туризму і гостинності у зв'язку з необхідністю дотримання санітарно-епідеміологічних норм стали широко застосовуватися технології безконтактного обслуговування, зокрема, в готелях процедури заїзду і виїзду гостей (check-in і check-out) стали здійснюватися за допомогою мобільних додатків і гаджетів. Через обмеження міжнародних пересувань громадян став активніше розвиватися внутрішній туризм. При цьому багато туристів стали в максимальному ступені користуватися цифровими інформаційно-комунікаційними технологіями для вибору дестинації, в яку планується подорож, бронювання туристських послуг [2]. Так звана категорія цифрових мандрівників явно почала різко збільшуватися, що зажадало вдосконалення інформаційно-комунікаційного забезпечення туристської і готельної діяльності. В даний час потрібна підвищена увага до інформаційно-комунікаційного супроводу туристських дестинацій [3].

Цифрові компетенції стають не тільки вимогою ринку праці, але і необхідною умовою комфортного життя і спілкування сучасної людини. Цифрова компетенція виступає базою, без якої в багатьох сферах соціально-економічної діяльності персонал не може бути конкурентоздатним. Вітчизняні і зарубіжні дослідники підкреслюють обов'язковість навчання цифровим навикам працівників туристсько-готельної індустрії [4]. Наявність таких компетенцій є ключовою тільки на первинному етапі розвитку цифрової економіки, надалі вони стануть звичайними характеристиками працівників, як уміння читати і писати.

Глобальна цифровізація кардинально ринок праці, генерує нові форми праці, зокрема, інноваційну модель праці і зайнятості «Робота 4.0», в якій для персоналу найважливішими вимогами стають творчість, уміння знаходити інноваційні нестандартні рішення, критичне мислення і т. п. В рамках цієї концепції розвивається новий вигляд економічної діяльності, який одержав назву економіки на вимогу (on-demand-economy). В умовах цифровізації зростає мобільність персоналу, який тепер не прив'язаний до свого робочого місця, а може

виконувати свої функції дистанційно, як це робиться в багатьох організаціях, зокрема в період локдауна. Також застосування цифрових інформаційно-комунікаційних технологій забезпечує можливість трансграничної видаленої зайнятості. Пакети заходів по відновленню і розвитку туризму в майбутньому можуть максимально збільшити використання технологій в екосистемі туризму, пропагувати і просувати цифровізацію в цілях вироблення інноваційних рішень і інвестування засобів в розвиток цифрових навиків, особливо у тимчасово непрацюючих осіб і осіб, що шукають роботу [5].

Для просування вперед на шляху до забезпечення стабільного майбутнього і досягнення глобальної мети потрібно буде забезпечувати велику гнучкість при виборі підходів і засобів. Глобальний кризовий комітет ЮНВТО в області туризму об'єднав туристський сектор з метою визначити заходи реагування у зв'язку з проблемою пандемії COVID-19, що не має аналогів в історії. У контексті забезпечення ефективної координації планів і стратегій відновлення діяльності і відновлення було б доцільно зробити головний акцент на врахуванні інтересів людей, задіювати державні структури, партнерів по розвитку і міжнародні фінансові установи в цілях надання суттєвого впливу на економіку і отримання людьми коштів для існування.

Література.

1. Tourism in pre-pandemic times. URL: <https://www.unwto.org/covid-19-and-tourism-2020> (дата звернення: 27.04.2022).
2. Морозов М.А., Морозова Н.С. Інноваційні тренди розвитку туризму і готельного бізнесу в умовах цифровізації. *Природно-гуманітарні дослідження*. 2020. № 28(2). С. 196-202.
3. Morozov M.A., Morozova N.S. Attractive tourist destinations as a factor of its development. *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2016. Т. 7. № 1(13). С. 105-111.
4. Bartvan Ark. The Productivity Paradox of the New Digital Economy. *International Productivity Monitor*, 2016. No 31. P. 3-18.
5. Tourism in pre-pandemic times. URL: <https://www.unwto.org/covid-19-and-tourism-2020> (дата звернення: 21.04.2022).